

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْمًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

﴿

عَنْ أَبِي بَرزَةَ الْأَسْلَمِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَالَ:

« يَا مَعْشَرَ مَنْ آمَنَ بِلِسَانِهِ وَلَمْ يَدْخُلِ الْإِيمَانَ قَلْبَهُ لَا تَعْتَابُوا الْمُسْلِمِينَ وَلَا تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِهِمْ فَإِنَّهُ مَنْ اتَّبَعَ عَوْرَاتِهِمْ يَتَّبِعِ اللَّهُ عَوْرَتَهُ وَمَنْ يَتَّبِعِ اللَّهُ عَوْرَتَهُ يَفْضَحْهُ فِي بَيْتِهِ »

Muhterem Kardeşlerim!

Allah (c.c.) bizi yeryüzünde farklı toplum ve milletler içerisinde halletmiştir. İnsanoğlunu, birbirlerine muhtaç bir surette, sosyal bir varlık olarak yaratmıştır. Bireyler yaşadıkları toplum içerisinde birbirleriyle ilişkilerinde ahlaki ilke ve değerleri hâkim kılmak zorundadır. Yüce Peygamberimiz (s.a.v.); **“Ben, ancak güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim.”**¹ diye buyurarak, güzel ahlakın önemine dikkat çekmiştir. Güzel ahlakın yer almadığı toplumsal ilişkilerde, kaos ve kargaşa hâkim olur. Toplumlar ve milletler içten içe çürür. Ahlaksızlığın yol açtığı sorunlar nedeniyle, gücünü ve kudretini yitirerek çözülmeye yüz tutar. Ahlakı düstur edinen cemiyetler ise hem dünyevi alanda refaha hem de uhrevi anlamda felaha kavuşurlar.

Kıymetli Müminler!

Allah’a, Resulüne ve ahiret gününe inanan bir müminin sahip olması gereken en önemli ahlaki özelliklerden birisi tecessüsten kaçınmasıdır. Tecessüs kavramı, bir kimsenin özel durumunu merak edip öğrenmek için onun bilgisi ve rızası dışında gizlice araştırma yapmayı ifade eder. Güzel ahlakı önceleyen dinimiz İslam, nasıl ki mahrem olması gerekenlerin ifşa edilmesini doğru bulmuyorsa, aynı şekilde başkalarının mahremini araştırmayı da doğru bulmamış ve yasaklamıştır. Rabbimiz, Kurân-ı Kerîm’de mevzuyla ilgili şöyle buyurmuştur: **“Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü bazı zanlar günahtır. Gizlilikleri araştırmayın, birbirinizin gıybetini yapmayın; herhangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Tabii ki bundan tiksindir! Allah’a itaatsizlikten de sakının. Allah**

tövbeleri çokça kabul etmektedir, rahmeti sonsuzdur.”²

Aziz Müslümanlar!

Hangi dine, dile ve renge mensup olursa olsun, insanların gizli hâllerini araştırmaktan uzak durmalı ve onların mahremlerine karşı saygılı olmalıyız. Çünkü her insanın mahremi vardır ve bu elbette ki dokunulmazdır. Ebû Berze el-Eslemî’nin naklettiğine göre, Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: **“Ey diliyle iman edip, kalbine iman girmemiş olan kimseler! Müslümanların gıybetini yapmayın ve onların gizli hâllerini araştırmayın. Çünkü her kim onların gizli hâllerini araştırırsa Allah da onun gizli hâlini araştırır. Allah kimin gizli hâlini araştırırsa onu evinde (gizlice yaptıklarını ortaya çıkararak) bile rezil eder.”**³

Değerli Kardeşlerim!

İnsanların kusurunu araştırmaktan ve gıyabında kötü konuşmaktan sakınmalıyız. Özellikle teknolojinin hayatımıza girmesiyle sosyal medyada insanların kusurlarını araştırmak ve bunları yaymak maalesef sıkça rastlanan bir durum hâline geldi. Bu asla doğru değildir. Bırakınız bir insanın yanlışını araştırmayı, tam tersine onun hata ve kusurlarını örtmeye gayret etmeliyiz. Peygamberimiz (s.a.v.) **“Kim dünyada bir kulun ayıbını/kusurunu örterse, Allah da kıyamet günü onun ayıbını/kusurunu örter.”**⁴ diyerek bizleri müjdelemiştir. Allah’ın güzel isimlerinden birisinin de “günahları ve kusurları örten” anlamına gelen “Settâr” olduğunu unutmayalım. Biz, insanların hata ve kusurlarını gizler ve örtersek, Allah da bizlere “Settâr” ismiyle muamelede bulunur ve yanlışlarımızı örter.

Allah bizleri günaha ısrar etmeyen, tövbe kapılarında arınmayı uman kullarından eylesin. Amin!

¹ Muvatta, Husnû’l Halk, 8; Müsned, 2/381

² Hucurât suresi, 49:12

³ Ebû Dâvûd, Edeb, 35

⁴ Müslim, Birr, 72